

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบกิจกรรมการบริหารงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยเกี่ยวกับประสิทธิภาพการเรียนรู้ภาคปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาล โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำแนกตามประสิทธิภาพและประเภทของโรงพยาบาล และศึกษาปัญหาในการปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงานมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นหัวหน้าหอผู้ป่วยในโรงพยาบาลศูนย์ 12 แห่ง โรงพยาบาลทั่วไป 10 แห่ง สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขที่มีวิทยาลัยพยาบาล สังกัดเดียวกันตั้งอยู่ โดยปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยที่มีนักศึกษาชั้นปฏิบัติงาน ยกเว้นห้องผ่าตัด ห้องคลอด ห้องฉุกเฉิน และหอผู้ป่วยหนัก จำนวน 341 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรจำแนกตามประเภทโรงพยาบาล

ประเภทโรงพยาบาล	พยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วย (คน)
โรงพยาบาลศูนย์	233
โรงพยาบาลทั่วไป	108
รวม	341

ตัวอย่างประชากร

1. ประมาณขนาดตัวอย่างประชากรโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้ตัวอย่างประชากรจำนวน 186 คน

2. ทำการสุ่มตัวอย่างประชากร สุ่มตัวอย่างโรงพยาบาลทั่วไป และ โรงพยาบาลศูนย์ ด้วยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยกำหนดให้โรงพยาบาลร้อยละ 75 ของแต่ละประเภทของโรงพยาบาลได้โรงพยาบาลศูนย์ 9 แห่ง โรงพยาบาลทั่วไป 8 แห่ง ซึ่งมีจำนวน 257 คน ผู้วิจัยต้องการลดโอกาสความคลาดเคลื่อนในการเก็บรวบรวมข้อมูล จึงได้ใช้ตัวอย่างประชากรทั้ง 257 คน ในการศึกษาครั้งนี้ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนตัวอย่างประชากรของหัวหน้าหอผู้ป่วยจำแนกตามประเภทโรงพยาบาล

ลำดับที่	โรงพยาบาล	ตัวอย่างประชากร (คน)
	<u>โรงพยาบาลศูนย์</u>	
1	สวรรค์ประชารักษ์	13
2	พุทธชินราชพิษณุโลก	20
3	มหาราชนครศรีธรรมราช	22
4	ราชบุรี	16
5	มหาราชนครราชสีมา	21
6	สรรพสิทธิประสงค์	22
7	พระปกเกล้าจันทบุรี	14
8	ชลบุรี	16
9	ลำปาง	18

ลำดับที่	โรงพยาบาล	ประชากร (คน)
<u>โรงพยาบาลทั่วไป</u>		
1	สงขลา	14
2	ชัยนาท	10
3	พระพุทธบาทสระบุรี	14
4	อุตรดิตถ์	16
5	มหาสารคาม	10
6	นราธิวาส	9
7	ตรัง	8
8	สุรินทร์	14
รวม		257

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาจากตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ให้ครอบคลุมด้านการบริหารงาน

ได้แก่ การวางแผน การจัดระบบงาน การอำนวยการ และการควบคุมงาน แบบสอบถามที่สร้างขึ้นแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วย ได้แก่ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งหัวหน้าหอผู้ป่วย ประเภทของ โรงพยาบาล

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงานเกี่ยวกับ
ประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับนักศึกษาพยาบาล ซึ่งประกอบด้วย

การวางแผน 14 ข้อ

การจัดระบบงาน 10 ข้อ

การอำนวยความสะดวก 9 ข้อ

การควบคุมงาน 8 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating
scale) ให้เลือกตอบได้ 5 ระดับ ดังนี้คือ

คะแนน 5 หมายถึง ทำเป็นประจำ

คะแนน 4 หมายถึง ทำบ่อยครั้ง

คะแนน 3 หมายถึง ทำบางครั้ง

คะแนน 2 หมายถึง ทำน้อยครั้ง

คะแนน 1 หมายถึง ไม่ได้ทำ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงานเกี่ยวกับ
ประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษา ซึ่งประกอบด้วย

ปัญหาด้านการวางแผน 7 ข้อ

ปัญหาด้านการจัดระบบงาน 4 ข้อ

ปัญหาด้านการอำนวยความสะดวก 4 ข้อ

ปัญหาด้านการควบคุมงาน 5 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating
Scale) ให้เลือกตอบได้ 5 ระดับ ดังนี้ คือ

คะแนน 5 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มีปัญหามาก

คะแนน 3 หมายถึง มีปัญหาปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีปัญหาน้อย

คะแนน 1 หมายถึง ไม่มีปัญหา

การหาความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม (content validity)

นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาพยาบาล และผู้บริหารการพยาบาล จำนวน 10 ท่าน เพื่อพิจารณาถึงความครอบคลุม ความเหมาะสม ความชัดเจนในแบบสอบถามแต่ละข้อรายการ โดยกำหนดเกณฑ์ในการตัดสินคือ ผู้ทรงคุณวุฒิ 8 ใน 10 ท่าน มีความเห็นตรงกัน ถือว่ามีความตรงตามเนื้อหา ส่วนข้อที่ไม่ได้ตามเกณฑ์ ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อแก้ไขและปรับปรุงก่อนนำไปทดลองใช้

การหาความเที่ยงของแบบสอบถาม (Reliability)

ผู้วิจัยได้หาความเที่ยงของแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วย ในโรงพยาบาลที่มีวิทยาลัยพยาบาลตั้งอยู่ คือในโรงพยาบาลราชวิถี 17 คน โรงพยาบาลตำรวจ 13 คน ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์คืนทั้งหมด 30 ฉบับ นำมาคำนวณหาความเที่ยงโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาช (Cronbach's Coefficient Alpha) ได้ค่าความเที่ยง 0.91

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป ทั้ง 17 แห่ง เพื่อขอความอนุญาติเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม
2. ส่งหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล ถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์ 9 แห่ง และผู้อำนวยการโรงพยาบาลทั่วไป 8 แห่ง
3. ส่งแบบสอบถามและหนังสือขอความร่วมมือจากหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลทั้ง 17 แห่ง เพื่อส่งแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างประชากร รวมทั้งรวบรวมแบบสอบถามคืนผู้วิจัย ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด 5 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2535 ถึงวันที่ 23 มีนาคม 2535 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งทั้งหมด 257 ฉบับ ได้รับคืน 232 ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ 10 ฉบับ ซึ่งผู้วิจัยไม่ได้นำมาศึกษา ฉะนั้นจึงเหลือแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 222 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86.38 ของแบบสอบถามที่ส่งทั้งหมด

ตารางที่ 3 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์

ตัวอย่างประชากร	จำนวนแบบสอบถาม (ฉบับ)		คิดเป็นร้อยละ
	ส่งไป (ฉบับ)	ได้รับคืนและเป็นแบบ สอบถามที่สมบูรณ์	
โรงพยาบาลศูนย์	162	140	86.42
โรงพยาบาลทั่วไป	95	82	86.32
รวม	257	222	86.38

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSSX (Statistic Package for the Social Science)

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของตัวอย่างประชากร อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งหัวหน้าหอผู้ป่วย ประเภทของโรงพยาบาล วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และคำนวณค่าร้อยละ
2. ข้อมูลที่เกี่ยวกับกิจกรรมการบริหารงาน ของหัวหน้าหอผู้ป่วยเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาล วิเคราะห์โดย
 - 2.1 หาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ในกิจกรรมการบริหารงานแต่ละด้านและเป็นรายชื่อ
 - 2.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในกิจกรรมการบริหารงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งหัวหน้าหอผู้ป่วย 3 กลุ่ม โดยใช้ค่าเอฟ (F-test) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')

2.3 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในกิจกรรมการบริหารงานของหัวหน้าผู้ป่วยเกี่ยวกับประสิทธิภาพการเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามประเภทของโรงพยาบาล โดยการทดสอบค่าที (t-test)

3. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานของหัวหน้าผู้ป่วยเกี่ยวกับประสิทธิภาพการเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาล วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายชื่อ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย